

Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije
i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina
ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine

Broj: 05/6-50-15-27-22-5/25

Sarajevo, 11.3.2025.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

ZASTUPNIČKI DOM
DOM NARODA

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 12-03-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01.02	50-15	625/25	

PREDMET: Izvješće o radu za 2024. godinu, dostavlja se.-

Poštovani,

Na temelju članka 52. stavak (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 22/16) i članka 11. stavak (g) Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/11), dostavljam vam Izvješće o radu za 2024. godinu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

Независна комисија за праћење услова боравка у заводима,
поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције
и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине,
страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине
или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина,
или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине

Број: 05/6-50-15-27-22-4/25

Сарајево, 24. 02. 2025.

ИЗВЈЕШТАЈ

**о раду Независне комисије за праћење услова боравка у заводима,
поступање и поштовање људских права лица над којима се
извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у
кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела
предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или
међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или
други суд у складу са законом Босне и Херцеговине
за 2024. годину**

Фебруар 2025. године

С А Д Р Ж А Ј

ПОГЛАВЉЕ I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	3
ПОГЛАВЉЕ II. НАДЛЕЖНОСТИ НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ	5
ПОГЛАВЉЕ III. ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТАКА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ У 2024. ГОДИНИ	6
Одјељак А. Реализација задатака одржавањем сједница Независне комисије	7
1. Усвајање Извјештаја о раду Независне комисије за 2023. годину.....	8
2. Финансијско пословање Независне комисије.....	8
Одјељак Б. Најављене и ненајављене посјете Независне комисије	9
1. Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ од 22. 02. 2024.....	10
2. Најављена посјета Казнено-поправном заводу Тузла од 24. 04. 2024.....	14
3. Најављена посјета Казнено-поправном заводу Источно Сарајево „Кула“ од 10. 07. 2024.....	17
4. Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ од 19. 08. 2024.....	19
5. Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ од 29. 10. 2024.....	23
Одјељак Ц. Јавност рада	26
Одјељак Д. Административно-техничка подршка у раду	26
ПОГЛАВЉЕ IV. ПРЕПОРУКЕ.....	27

На основу члана 52. став (11) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16) и члана 2. став (6) Пословника о раду Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине, Независна комисија за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине, на 22. сједници, одржаној 24. 02. 2025, усвојила је и Парламентарној скупштини БиХ подноси следећи

ИЗВЈЕШТАЈ

о раду Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине за 2024. годину

ПОГЛАВЉЕ I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Независна комисија за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Независна комисија) успостављена је у складу са чланом 41а. став 2. Закона БиХ о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера

(„Службени гласник БиХ“, бр. 13/05, 53/07, 97/07, 37/09 и 100/13) као независно тијело Парламентарне скупштине БиХ.

Независна комисија има пет чланова који су именовани на мандат од пет година одлуком Парламентарне скупштине БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 46/23 и 79/24), и то:

1. Златко Бркић
2. Азра Алајбеговић
3. Немања Ковачевић
4. Адис Дрнда и
5. Негосава Стјепановић.

С обзиром да је Зоран Петровић, други замјеник предсједника Независне комисије, подношењем оставке разријешен дужности члана Независне комисије (Одлука о разрјешењу дужности члана Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница БиХ или други суд у складу са законом БиХ („Службени гласник БиХ“, број 81/23)) Парламентарна скупштина БиХ је у 2024. години покренула и окончала процедуру избора новог члана Независне комисије.

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине је на 18. сједници Представничког дома, одржаној 21. маја 2024. године, и на 15. сједници Дома народа, одржаној 12. новембра 2024. године, донијела Одлуку о избору једног члана Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине, број: 01,02-34-1-731/24 од 12. 11. 2024. Овом одлуком, која је ступила на снагу објавом у „Службеном гласнику БиХ“, број: 79/24 од 19. 11. 2024, Негосава Стјепановић именује се за члана Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела

предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине.

Независна комисија је у свом раду независна у оквиру важећих домаћих прописа и међународноправних инструмената. Сви надлежни органи, институције и установе у Босни и Херцеговини, правна и физичка лица дужни су Независној комисији дати све податке и информације, обезбиједити и дати све материјале значајне за њен рад, те пружити сву неопходну помоћ потребну за несметано и законито поступање Независне комисије из њеног дјелокруга. Независна комисија дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке странке, регистроване организације или удружења или било којег конститутивног народа или појединца у Босни и Херцеговини. Чланови Независне комисије раде на сједницама и оперативно на терену у казнено-поправним и другим установама на територији БиХ, у којима су затворена или притворена лица.

О питањима из своје надлежности Независна комисија доноси годишњи план рада, финансијски план рада, годишњи извјештај о раду, извјештај о стању и чињеницама које су утврђене након посјете и контроле у заводима (установама), одлуке, закључке и друге акте у складу са законом и својим пословником.

ПОГЛАВЉЕ II. НАДЛЕЖНОСТ НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ

У складу са чланом 52. став (1) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16) те чланом 10. Пословника о раду Независне комисије („Службени гласник БиХ“, број 23/11), основна надлежност Независне комисије је праћење услова боравка у заводима, поступање и остваривање људских права лица која издржавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд БиХ, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом БиХ или међународним уговором чија је потписница БиХ или други суд у складу са законом БиХ.

Независна комисија може пратити рад завода самостално или у сарадњи са инспекторским и другим надзорним тијелима. Такође, може сарађивати с међународним и другим установама овлашћеним за праћење и остваривање људских права и основних слобода у складу са законима и одговарајућим међународним документима.

Независна комисија даје препоруке надлежним органима БиХ с циљем побољшања стандарда смјештаја, побољшања поступања и поштовања људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције или друге мјере, даје приједлоге и примједбе које се односе на постојеће законе или друге прописе засноване на закону из области извршења кривичних санкција, обавља повјерљиве разговоре са притвореницима или затвореницима, након обављене посјете доставља извјештаје управнику завода и Министарству правде БиХ, прикупља, обрађује и потражује податке из своје надлежности, као и друге радње из области независног праћења у складу са чланом 52. став (7) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16).

Сви затвореници и притвореници из надлежности Суда БиХ су са 31. 12. 2020. премјештени у Завод за извршење кривичних санкција притвора и других мјера БиХ.

Међутим, још увијек није ријешен проблем премјештаја затвореница и притвореница које су распоређене по ентитетским затворима у БиХ. Затворенице и притворенице са територије Федерације БиХ су смјештене у Казнено-поправном Заводу Тузла, а затворенице и притворенице са територије Републике Српске у Казнено-поправном заводу Источно Сарајево „Кула“.

ПОГЛАВЉЕ III. ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТАКА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ У 2024. ГОДИНИ

С циљем предузимања одговарајућих радњи или мјера, у складу са чланом 52. став (11) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16), Независна комисија подноси годишњи извјештај о раду Парламентарној скупштини БиХ и Министарству правде БиХ.

У овом извјештајном периоду Независна комисија реализовала је планиране активности одржавањем сједница Независне комисије, као и ненајављеним посјетама Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ, најављеном посјетом Казнено-поправном Заводу Тузла и најављеном посјетом Казнено-поправном заводу Источно Сарајево „Кула“.

Независна комисија је током читаве 2024. године запримала притужбе затвореника које су разматране на сједницама Независне комисије, а које су захтијевале писмену

кореспонденцију с одговарајућим казнено-поправним заводима и надлежним министарствима.

Одјељак А. Реализација задатака одржавањем сједница Независне комисије

Од 01. 01. 2024. до 31. 12. 2024. Независна комисија одржала је 12 сједница:

8. сједница	29. 01. 2024.	od 17 часова
9. сједница	22. 02. 2024.	od 17 часова
10. сједница	25. 03. 2024.	od 17 часова
11. сједница	24. 04. 2024.	od 17 часова
12. сједница	28. 05. 2024.	od 17 часова
13. сједница	06. 06. 2024.	od 17 часова
14. сједница	10. 07. 2024.	od 17 часова
15. сједница	19. 08. 2024.	od 17 часова
16. сједница	16. 09. 2024.	od 17 часова
17. сједница	29. 10. 2024.	od 17 часова
18. сједница	06. 11. 2024.	od 17 часова
19. сједница	09. 12. 2024.	od 17 часова

На овим сједницама Независна комисија разматрала је и усвојила укупно 63 тачке дневног реда и 27 подтачака. Обрађено је и припремљено 62 аката и предмета који су отпремљени на одређене адресе (управе КПЗ-а, Министарство правде БиХ, ентитетска министарства правде, одређени затвореници и притвореници у КПЗ-има и сл). Такође, Независна комисија је у извјештајном периоду разматрала и пристигле притужбе затвореника и притвореника из надлежности овог тијела, којих је у извјештајном периоду било укупно 15, што је захтијевало писмену кореспонденцију са Заводом за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ, Министарством правде БиХ те затвореницима и притвореницима.

Независна комисија је на 19. сједници, одржаној 09. 12. 2024, а у складу са чланом 11. тачка ц) Пословника о раду Независне комисије, усвојила План рада Независне комисије за 2025. годину.

1. Усвајање Извјештаја о раду Независне комисије за 2023. годину

Независна комисија је на 9. сједници, одржаној 22. 02. 2024, усвојила и Парламентарној скупштини БиХ поднијела Извјештај о раду Независне комисије за 2023. годину.

Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ је дописом број: 01-50-1-15-18/24 од 21. 05. 2024. обавијестио ово тијело да је на 18. сједници, одржаној 21. 05. 2024, усвојио Извјештај о раду Независне комисије за 2023. годину, заједно са препорукама садржаним у Извјештају.

Дом народа Парламентарне скупштине БиХ, дописом број: 02-50-6-16-15/24 од 14. 11. 2024, обавијестио ово тијело да је на 15. сједници, одржаној 12. 11. 2024, усвојио Извјештај о раду Независне комисије за 2023. годину, заједно са препорукама садржаним у Извјештају.

2. Финансијско пословање Независне комисије

Одлуком Заједничке комисије за административне послове Парламентарне скупштине БиХ о накнадама за рад у Независној комисији, број: 03/5-50-14-11-11,9/16 од 14. 06. 2016, утврђена је накнада члановима Независне комисије у мјесечном износу од једне основице за обраћун плате запосленим у институцијама БиХ, што износи 600 КМ. Члан Независне комисије има право на накнаду само ако присуствује сједници Независне комисије.

Финансијски план и програм Независне комисије за 2025. годину утврђен је и једногласно усвојен на 14. сједници, одржаној 10. 07. 2024:

- накнаде члановима Независне комисије - 52.000,00 КМ
- детаљне контролне и ад хок посјете затворима - 15.000,00 КМ

(Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине и другим установама у складу са потребом).

Финансијски план и програм Независне комисије за 2025. годину је, у складу са Пословником о раду Независне комисије, прослијеђен Заједничкој комисији за административне послове Парламентарне скупштине БиХ.

Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине БиХ је на 10. сједници, одржаној 26. и 27. 07. 2024, донијела одлуку којом се одобрава Финансијски план и програм Независне комисије за 2025. годину, број: 03/5-50-14-11-10-2/24 од 31. 07. 2024.

Одјељак Б. Најављене и ненајављене посјете Независне комисије

У 2024. години (од 01. 01. до 31. 12) Независна комисија обавила је сљедеће посјете заводима у БиХ

Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине	22. 02. 2024.
Најављена посјета Казнено-поправном заводу Тузла	24.04.2024.
Најављена посјета Казнено-поправном заводу Источно Сарајево „Кула“	10.07.2024.
Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине	19. 08. 2024.
Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине	29. 10. 2024.

1. Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине од 22. 02. 2024.

Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине обављена је 22. 02. 2024. Посјета је обављена у саставу: Златко Бркић, председник Независне комисије, Азра Алајбеговић, прва замјеница председника Независне комисије, Немања Ковачевић и Адис Дрнда, чланови Независне комисије, те Ивана Ловрић, секретарка Независне комисије.

Током посјете обављен је разговор са Ермином Зелом, стручним савјетником за управљање људским ресурсима, и Хајрудином Авдибеговић, помоћником командира смјене у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ.

Председник Независне комисије Златко Бркић истакао је да је посјета организована у складу са Планом рада Независне комисије за 2024. годину. Истакао је да је, осим разговора са особљем Завода, планиран и обилазак Завода и разговор са притвореницима и затвореницима који искажу потребу за тим.

Хајрудин Авдибеговић, помоћник командира смјене у Заводу, истакао је да је на дан посјете овог тијела у Заводу укупно смјештено 279 лица, од којих је 206 затвореника и 73 притвореника.

Истакао је да проблем представља капацитет притворених лица. Наиме, укупни капацитет је 50 лица, али је због великог броја притворених лица проширен на 80, чиме се нарушавају европски стандарди по питању смјештаја.

Даље, у разговору са члановима Независне комисије истакли су да им велики проблем представљају и мигранти којих тренутно у притвору има 31. Тешко се споразумијевају, обично је то на енглеском или њемачком језику, и јако мало воде рачуна о личној хигијени.

На упит чланова Независне комисије какви су односи унутар особља у Заводу јер је за овакву врсту посла веома важно и ментално здравље запослених, Ермин Зеле је истакао да су они још увијек институција без великог искуства, али да настоје да граде свој пут. До сада није било инцидената, а проблеми и ако настану, рјешавају их између себе. Постоје дисциплинске пријаве, али се 90% њих односи на несавјестан рад. У 2023. години је било 20-ак дисциплинских пријава и оне су углавном биле због односа према надређеном, недоласка на посао, спавања на послу и већином су се казне односиле на смањење плата од 10% до 30%. Укупан број запослених у Заводу је 262.

Такође, на упит чланова Независне комисије истакли су да се тестирање на дроге не ради над полицијским службеницима, само над затвореницима и притвореницима, те да сукоба између њих није било.

Непосредним обиласком Завода за извршење кривичних санкција притвора и других мјера БиХ констатовано је сљедеће:

-Затвореници су смјештени у једнокреветним собама од 12 квадрата, у којима се налази кревет и ормарић за личне ствари, сто и столица. Све собе имају велике прозоре, са довољно дневног свјетла. Свака соба има санитарни чвор, клозет и купатило.

- Хигијенски услови у собама су добри. Међутим, у притворској јединици испред соба у ходнику се налази разбацана обућа затвореника, што дјелује неуредно те није хигијенски.

- Завод има контролну собу из које се управља видео-надзором али и безбједносним провјерама. Завод је покривен камерама 24 часа.

- Завод има шест радионица (хала), од којих су тренутно попуњене три.

У једној хали налазе се машине за резање дрвета у којој затвореници израђују разне производе. Друга хала је од новембра 2023. изнајмљена грађевинској фирми МАП која се бави изработом алуминијских прозора и врата. Довезли су своје машине за израду а затвореници су радна снага. У трећој хали је велики вешерај са најсавременијим машинама за прање и сушење и пеглање веша, капацитета 140-150 кг, те су тренутно у преговорима с одређеним бројем фирми за пружање услуга.

- Завод има и амбуланту за примарну здравствену заштиту која је јако добро опремљена (лабораторија, радиологија, ултразвук, рендген, дефибрилатор, офталмолошка амбуланта, стоматолошка амбуланта, физиотерапија, стационар, соба за опсервацију, апотека). Приликом обиласка чланови Независне комисије су разговарали са љекаром у Заводу др Милошем Косорић. Разговарали су о проблему на који су раније указивали затвореници у Заводу, а то је да морају сами плаћати лијекове. Љекар је истакао да су сви лијекове које препису љекари бесплатни, а оне које затвореници желе самоиницијативно, морају платити. Истакао је и да имају уговор са болницом „Србија“ у Источном Сарајеву у коју транспортују затворенике на болничко лијечење. Тренутно су два затвореника на болничком лијечењу.

- У Заводу се налазе и радионице за разне секције у којима су ангажовани затвореници, а то су: шивање, кројење, резбарска секција, оригами секција и сл. Приликом обиласка

Завода чланови Независне комисије су у једној од шиваћих радионица затекли два затвореника (Босиљко Марковић и Рамо Бркић) са којима су обавили кратак разговор. Истакли су да немају примједба на услове у Заводу, да су собе уредне, храна добра, али да имају превише слободног времена.

-Затвореницима је на располагању и библиотека са више од 3000 наслова као и просторија у којој се налази 10-ак рачунара.

- У завршној фази је и припрема за пуштање у рад женског затвора, који ће се састојати од двије ћелије за притвор и седам ћелија за затвор, укупног капацитета 14 лица.

Приликом ове посјете чланови Независне комисије су обавили разговор са два притвореника и два затвореника који су изразили жељу за тим

I. Притвореник Г. Д.

У разговору са члановима Независне комисије притвореник Г. Д. истакао је да нема већих примједба на услове смјештаја у Заводу. Храна и особље су добри, собе чисте и уредне, врућу воду имају свако вече, омогућене су им редовне посјете породице, као и петоминутни телефонски позиви свако вече. Највећи проблем су цијене у заводској кантини које су дупло више него вани. Као примјер, навео је да су банане 5 КМ, мандарине 5 КМ и јабуке 4 КМ.

II. Притвореник С. В.

У разговору са члановима Независне комисије притвореник С. В. је такође истакао да нема примједба на услове у Заводу. Собе су чисте и уредне, сваких 15 дана им је на располагању машина за прање веша, редовно излазе у шетњу и сваки дан им је омогућен телефонски разговор са породицом. Било је замјерки на храну али се у задња два-три мјесеца поправила. Такође, истакао је да је за сваку похвалу однос заводског особља према притвореницима. Једини проблем за сада су цијене у кантини јер су превисоке.

III. Затвореник Ж. Т.

У разговору са члановима Независне комисије затвореник Ж. Т. је једину примједбу имао на заводску кантину и цијене. Као примјер, навео је да килограм кафе у кантини кошта 28 КМ. Похвалио је здравствену заштиту у Заводу. С обзиром да има

здравствених проблема и да често на прегледе мора ићи вани, то никад није био проблем.

IV. Затвореник А. Ш.

У разговору са члановима Независне комисије затвореник А. Ш. такође је истакао да нема примједаба на услове боравка у Заводу. Хигијенски услови су добри, укључен је у спортске активности и разне секције а посебно је нагласио професионалан приступ особља Завода у служби третмана и обезбјеђења. Није желио да се радно ангажује јер ће брзо одслужити своју казну. Као и остали затвореници и притвореници, имао је примједбу на цијене у заводској кантини.

На основу наведеног, Независна комисија даје следеће

ПРЕПОРУКЕ

- 1. Независна комисија предлаже Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ да уреди интеријер ходника у притворској јединици на начин да испред сваке ћелије поставе ормарић за ципеле, по могућности са ланицама и од ПВЦ материјала, како би се лако могао чистити.**
- 2. Независна комисија предлаже Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ да редовно контролише усклађеност цијена у заводској кантини у односу на цијене ван Завода.**
- 3. Независна комисија предлаже Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ да континуирано ради на проширењу радно-окупационог третмана затвореника.**

2. Најављена посјета Казнено-поправном Заводу Тузла од 24. 04. 2024.

Најављена посјета Казнено-поправном Заводу Тузла обављена је 24. 04. 2024. Посјета је обављена у саставу: Златко Бркић, предсједник Независне комисије, Азра Алајбеговић, прва замјеница предсједника Независне комисије, Немања Ковачевић и Адис Дрнда, чланови Независне комисије, те Ивана Ловрић, секретарка Независне комисије.

Током посјете обављен је разговор са Адемом Маховкићем, директором Казнено-поправног Завода Тузла, Минелом Алиђановић, помоћником директора у Сектору за правне, опште и заједничке послове, Асимом Аљићем, помоћником директора у Сектору за послове обезбјеђења, Данијелом Николићем, помоћником директора у Сектору за радно-окупационе активности, Музафером Карићем, помоћником директора у Сектору за одгој кроз третман осуђених лица, и Сабином Голетић, шефицом Одјека за матичну евиденцију осуђених лица, која обавља и послове васпитача.

Предсједник Независне комисије Златко Бркић истакао је да је посјета организована у складу са Планом рада Независне комисије за 2024. годину и радним налогом усвојеним на посљедњој сједници Независне комисије а којим се између осталог предвиђа разговор са женским притвореним и затвореним лицима из надлежности Независне комисије те обилазак просторија Казнено-поправног завода Тузла у којима бораве.

Директор Казнено-поправног завода Тузла Адем Маховкић укратко се захвалио на посјети чланова Независне комисије те истако да је на располагању за сва евентуална питања. Истакао је да је овај завод полуотвореног типа саграђен још за вријеме Аустроугарске. Ријеч је о комплексном заводу који се састоји од Одјељења за мушке затворенике - Козловац, Одјељења за затворенице и Притворског одјељења. Одјељење за затворенике (Козловац) дислоцирано је, удаљено 5 км док су остала одјељења у урбаном дијелу града. Оно што представља велики проблем је недостатак простора у свим одјељењима као и Козловцу.

Директор је истакао да је укупан смјештајни капацитет Завода **300** мјеста од којих је попуњено око **280**. Укупни смјештајни капацитет за затворенике у Козловцу је **182** а тренутно их је смјештено **160**, за притворена лица укупни смјештајни капацитет је **75** а

тренутно их је смјештено **69** (**65** притвореника и **4** притворенице), с тим да тренутно у Заводу **52** осуђенице издржавају казну.

Што се тиче осуђеница и притвореница које су у надлежности Независне комисије, на дан посјете Независне комисије биле су **три** затворенице. Једна затвореница је у бјекству од 2013. а једна притвореница је прије мјесец дана напустила Завод.

Директор је истакао да комплетан систем обезбјеђења мора бити успостављен и овдје и у Козловцу, што представља велики проблем за особље. Према Правилнику о унутрашњој организацији и системизацији радних мјеста у Заводу предвиђено је 192 полицајаца а тренутно их је запослено 139. За пет полицајаца је у току конкурсна процедура а у плану је да од Федералног министарства правде траже да им одобре пријем још пет полицајаца. Што се тиче васпитача, тренутно их је запослено шест плус помоћник директора у Сектору за одгој кроз третман осуђених лица а у току је конкурсна процедура за још једног васпитача.

У вези са радно-окупационим третманом осуђених лица, директор је истакао да су раније имали привредну јединицу која је дјеловала сама за себе, међутим сада те дјелатности припадају Сектору за радно-окупационе активности. Посједују одређени број пластеника, два трактора, домаће животиње (овце, коке носиле, јунад), воћњак и за све се то брину осуђена лица. Сва храна се припрема у кухињама на оба мјеста и у њој раде осуђена лица, најчешће затворенице уз надзор инструктора. Такође, Завод има и отворени ресторан за трећа лица, у којој раде осуђена лица. Сав новац од продаје хране у ресторану иде у буџет.

Што се тиче здравствене његе затвореника, директор је истакао да према ЗИКС-у затвореници имају примарну здравствену заштиту. Тренутно су у Заводу запослени један љекар и четири медицинска техничара. Имају потписан уговор са Домом здравља у Тузли као и Кантоналном болницом. Здравствени радници ујутро и навече дијеле терапију затвореницима којима је то прописано.

Приликом обиласка просторија у којима бораве затворенице из надлежности Независне комисије, чланови су констатовали да су смјештене у четворокреветним и шестокреветним собама које не задовољавају услове о стандардима смјештаја у складу са чланом 71. став (2) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број: 22/16). У собама се налази кревет и ормарић за личне ствари, сто и столица, тв.

Све собе имају велике прозоре, са довољно дневног свјетла. Свака соба има санитарни чвор, клозет и купатило. Хигијенски услови у собама су релативно добри.

Разговор са затвореницима

I. Затвореница Е. В.

У разговору са члановима Независне комисије затвореница Е. В. истакла је да нема већих примједба на услове смјештаја у Заводу. Има редовне посјете сваке суботе, али јој смета дужина посјета те што су оне ограничене и иза стакла. Што се тиче радно-окупационог третмана, истакла је да је до почетка пандемије COVID 19 радила у кухињи, али се разбољела па је од тада неспособна за рад. Укључена је у друштвено корисни рад: ради на уређењу цвијећа, шиша жене у Заводу, помагала је да се шију маске и сл. Нема примједба на службено особље, а посебно је нагласила професионалан однос са васпитачима. С обзиром на њено здравствено стање, нема проблема ни са здравственом заштитом.

II. Затвореница А. Б.

У разговору са члановима Независне комисије затвореница А. Б. истакла је да нема већих примједба на услове смјештаја, осим на здравствену службу. Наводи да су у заостатку са лијековима, не дају упутнице за специјалисте, нема љекара и дају јој замјенски лијек а не онај који јој је преписан. Када је у питању радно-окупациона терапија, укључена је у разне радионице, фолклор, фитнес, у све што помаже да се изађе из колотечине. Ради у заводској библиотеци па најрадије чита. Нема примједбе на васпитаче.

III. Затвореница Ј. Б.

У разговору са члановима Независне комисије, затвореница Ј. Б. истакла је да је тешки срчани болесник, али нема примједбе на здравствену његу. Задовољна је смјештајем, али је храна лоша и једнолична. Са васпитачима има професионалан однос и пуно јој значе разговори с њима. Уредно добија пакете свана и до сада није имала никаквих проблема.

На основу наведеног, Независна комисија даје следеће

ПРЕПОРУКЕ

- 1. Потребно је да Министарство правде БиХ уложи напоре да, у сарадњи са Федералним министарством правде, повећа број полицијских службника у Казнено-поправном заводу Тузла а у складу са њиховим Правилником о унутрашњој организацији и системтизацији радних мјеста;**
- 2. Потребно је да Казнено-поправни завод Тузла затвореницама обезбиједи довољан број квадратних метара по затворенику а у складу са чланом 71. став (2) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст (Службени гласник БиХ, број: 22/16);**
- 3. Потребно је да Казнено-поправни завод Тузла затвореницама обезбиједи разноврсну храну калоричне вриједности прописане у члану 74. став (2) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број: 22/16).**

3. Најављена посјета Казнено-поправном Заводу Источно Сарајево „Кула“ од 10. 07. 2024.

Најављена посјета Казнено-поправном заводу Источно Сарајево „Кула“ обављена је 10. 07. 2024. Посјета је обављена у саставу: Златко Бркић, предсједник Независне комисије, Азра Алајбеговић, прва замјеница предсједника Независне комисије, Немања Ковачевић и Адис Дрнда, чланови Независне комисије, те Ивана Ловрић, секретарка Независне комисије.

Током посјете обављен је разговор са Вукашином Црњаком, директором Казнено-поправног завода Источно Сарајево „Кула“, Бранком Зубић, помоћником директора за

третман и одгој, и Давором Копривицом, помоћником директора у Служби обезбјеђења.

Предсједник Независне комисије Златко Бркић истакао је да је посјета организована у складу са Планом рада Независне комисије за 2024. годину и Радним налогом усвојеним на посљедњој сједници Независне комисије а којим се, уз остало, предвиђа разговор са притвореницама и затвореницама из надлежности Независне комисије те обилазак просторија Казнено-поправног завода Источно Сарајево „Кула“ у којима оне бораве.

Директор Казнено-поправног завода Источно Сарајево „Кула“ Вукашин Црњак укратко се захвалио на посјети члановима Независне комисије те истакао да је на располагању за сва евентуална питања. Истакао је да је завод полуотвореног типа и да се састоји од одјељења за затворенике, одјељења за затворенице, притворског одјељења и васпитно-поправног дома за малољетна лица. Нагласио је да су сви затвореници и притвореници из надлежности Суда БиХ, по отварању, премјештени у Завод за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ (Државни затвор). У овом заводу остале су само притворенице и затворенице са пребивалиштем у Републици Српској. Према изјави директора Вукашина Црњака, у вријеме посјете у заводу је била смјештена једна осуђеница из надлежности Независне комисије, док притвореница није било. Женско одјељење у овом заводу има укупно 24 мјеста. Директор је истакао, а што су се чланови Независне комисије увјерили обиласком завода, да је женски павиљон потпуно реновиран у мају 2012. године и физички је одвојен од мушког павиљона. Састоји се од соба са по пет лежајева и све су опремљене ормарима и ТВ пријемницима. У оквиру павиљона је дневни боравак у којем се налазе двосјед, тросјед, сто и ТВ пријемник. Такође, ту је и кухиња са фрижидером, шпоретом и мокрим чвором. У слободно вријеме затвореницама су на располагању разне секције као и спортске активности.

Током разговора с управом Казнено-поправног завода Источно Сарајево „Кула“ као проблем у раду истакнута је неусклађеност ЗИКС-а БиХ и Републике Српске која се огледа у различитим правима осуђеника и коришћењу погодности.

Што се тиче материјално-техничких услова у заводу, директор је истакао да немају већих проблема те да се уклапају у буџетске оквири Републике Српске одакле се и финансирају. Када је ријеч о кадровској попуњености, према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у служби обезбјеђења и третмана сва радна мјеста су попуњена. Имају два љекара по уговору (љекар опште

праксе и психијатар), два психолога, два педагога, социјалне раднике и довољно стручног особља. Амбуланта и приступ здравственој служби доступни су 24 часа. Стално су запослена два медицинска техничара и стоматолог.

Разговор са затвореницом

Затвореница А. М.

У разговору са члановима Независне комисије затвореница А. М. истакла је да нема примједаба на услове смјештаја у заводу. Има редовне посјете сваког викенда. Што се тиче радно-окупационог третмана, запослена је у вешерају и веома је задовољна. Укључена је и у креативну и драмску секцију, а похађа и курс њемачког језика. У слободно вријеме чита књиге, са другим затвореницама игра друштвене игре, помаже у стакленику. С обзиром на њено здравствено стање (има епилепсију и проблем са штитном жлијездом), нема проблема са здравственом његом, редовно добија терапију. На храну такође нема примједаба. Укључена је у групне и индивидуалне програме подршке са психологом.

На основу наведеног, Независна комисија даје следећу

ПРЕПОРУКУ

- 1. Потребно је да Савјет министара БиХ и Министарство правде БиХ уложе напоре да се што прије оспособи женски павиљон у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ како би све затворенице и притворенице над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд БиХ биле на једном мјесту.**

- 4. Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине од 19. 08. 2024.**

Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине обављена је 19. 08. 2024. Посјета је обављена у саставу: Златко Бркић, председник Независне комисије, Азра Алајбеговић, прва замјеница

предсједника Независне комисије, Немања Ковачевић и Адис Дрнда, чланови Независне комисије, те Ивана Ловрић, секретарка Независне комисије.

Током посјете обављен је разговор са Арнелом Башћаушевић, стручном савјетницом за заштиту људских права затвореника, и Миленком Видовићем, шефом обезбјеђења у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ.

Предсједник Независне комисије Златко Бркић истакао је да је посјета организована у складу са Планом рада Независне комисије за 2024. годину којим су предвиђене и ненајављене посјете Заводу. Истакао је да је у плану ове посјете, осим разговора са запосленима у Заводу, предвиђен и разговор са притвореницима и затвореницима који су се писаним путем обратили Независној комисији и исказали потребу за тим.

Миленко Видовић, шеф обезбјеђења у Заводу, на почетку се испричао члановима Независне комисије и истакао да је управа Завода на службеном путу у Сједињеним Америчким Државама а да је особа која га мијења у одсуству тренутно на годишњем одмору.

Миленко Видовић је истакао да је на дан посјете овог тијела у Заводу укупно смјештено 293 лица, од којих је 75 притвореника. 93 затвореника су смјештана у одјељењу Ц, 75 их је смјештено у одјељењу Б а 51 у одјељењу А. 24 затвореника су тренутно на ванзаводским погодносима а један затвореник је на ванзаводском лијечењу на Клиничком центру Универзитета у Сарајеву. Истакао је да им велики проблем представљају страни држављани у притвору, којих у овом тренутку има 35 јер се с њима тешко споразумијевају.

На упит чланова Независне комисије какви су односи међу особљем у Заводу те какво је стање по питању попуњености запослених, истакли су да је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији раних мјеста предвиђено 202 запослених а тренутно је запослено 188. Велики проблем представљају мале плате заводских полицајаца те многи, чим се укаже прилика за то, прелазе у ентитетске заводе, о чему је Независна комисија и раније писала. Од почетка 2024. године 12 заводских полицајаца је отишло у ентитетске заводе. Такође, сматрају да је присутна и злоупотреба боловања, тренутно је на боловању 18 заводских полицајаца. Већ четири године траже да им се омогући систематски преглед за све запослене у Заводу, али узалуд. Видовић је истакао да је у претходном периоду код 20-ак заводских полицајаца уочио проблем психолошке природе те их је послао на ванредни здравствени преглед.

Даље, истакли су да је чиновање полицајаца у надлежности Министарства правде БиХ. У више наврата су тражили да им се одобри чиновање, али им никад није одговорено.

Приликом ове посјете чланови Независне комисије обавили су разговор са једним притвореником и два затвореника који су за тим изразили жељу.

I. Притвореник Р. Д.

Притвореник Р. Д. се Независној комисији писаним путем обратио два пута, и то 10. 07. 2024. и 24. 07. 2024. године. У својим представкама истиче да га управа Завода бесправно задржава у притвору. Наиме, у представци од 10. 07. 2024. године истиче да му је рјешењем Суда БиХ од 08. 06. 2024. године одређена мјера притвора у трајању од 30 дана, што сматра да је истекло 07. 07. 2024. године. Сматра да је у складу са Законом БиХ о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера и Правилником о кућном реду Завода требао бити отпуштен из Завода 05. 07. 2024. зато што ни на тај дан а ни до 07. 07. 2024. (који пада у недјељу) му није уручено ново рјешење о продужењу притвора. У представци коју је упутио Независној комисији 24. 07. 2024. године такође истиче да га управа Завода бесправно задржава у притвору већ двије седмице. Истиче да су му 08. 07. 2024. године покушали лично уручити ново рјешење Суда али је одбио да га прими. Рјешење су му 09. 07. 2024. године уручили поштом. У својој представци истиче да је неприхватљиво да се држи бесправно у притвору и да му се накнадно уручује ново рјешење Суда БиХ те да је на слободи требало да буде 05. 07. 2024. године јер му до тада није уручено ново рјешење.

У разговору са члановима Независне комисије притвореник Р. Д. је поновио своје наводе из представки те моли чланове Независне комисије да предузму одговарајуће мјере.

С обзиром да у тренутку посјете чланова Независне комисије у Заводу није било никога од чланова управе Завода, једино што су могли је да притворенику обећају да ће накнадно испитати све наводе на које се жали.

II. Затвореник Е. Б.

Затвореник Е. Б. се Независној комисији обратио писаним путем 15. 08. 2024. године. У својој представци моли чланове Независне комисије да га хитно посјете како би своје проблеме изнио усменим путем. Истиче да проблем не може изнијети писаним путем јер се његова пошта цензурише – чита - скрива и не долази на адресу примаоца,

што представља кршење затворских људских права. У представи истиче да је у Заводу дискриминисан по многим основама а највише на етничкој, националној и вјерској основи те да поједини службеници отворено према њему изазивају и распирују мржњу, раздор и нетрпељивост, поступају нечовјечно те крше људска права и пријете му линчом. Такође, у представи истиче да му забрањују да пише и скривају му пошту. У представи наводи да према њему примјењују и физичку силу. Потпуно је изолован и нема комуникацију ни са службеницима ни са другим затвореницима. Нема право на рад, слободне активности ни контакт са спољним свијетом.

У разговору са члановима Независне комисије затвореник Е. Б. је поновио наводе из представке те је информисао чланове Независне комисије о инциденту који се десио након посјете овог тијела 20. 09. 2023. године. Наиме, затвореник Е. Б. истиче да га је 27. 09. 2023. заводски полицајац Марко Паприца, у присуству још три заводска полицајца, вербално напао, физички насрнуо на њега, те вријеђао на националној основи. Након инцидента затвореник Е. Б. истиче да се јавио на љекарски преглед приликом којег га је прегледала др Мирела Шагољ.

Такође, затвореник Е. Б. истиче да му је након тог инцидента онемогућена писмена кореспонденција са Независном комисијом на начин да поднесак који је адресирао на Независну комисију није послан Независној комисији из њему непознатих разлога, те да му константно отварају и цензуришу писма и друге поднеске које упућује надлежним институцијама.

С обзиром да у тренутку посјете чланова Независне комисије у Заводу није било никога од чланова управе Завода, чланови Независне комисије ће накнадно утврдити све наводе на које се затвореник Е. Б. жали.

III. Затвореник М. Ј.

Затвореник М. Ј. се Независној комисији обратио писаним путем 23. 07. 2024. године са захтјевом да га посјете чланови Независне комисије.

У разговору са члановима Независне комисије затвореник М. Ј. је истакао да тренутно нема проблема у Заводу. Од када је обавио разговор са управником Завода све је кренуло боље. Премјештен је у павиљон А1, из којег му је дозвојена употреба канине, дозвољено му је да упражњава вјерске обреде. Запослио се у кухињи. Нема проблема ни кад су у питању посјете, била му је мајка у посјети.

На основу наведеног, Независна комисија даје следеће

ПРЕПОРУКЕ

- 1. Потребно је да управа Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ води рачуна да се рјешења о продужењу притвора, уколико су запримљена, благовремено доставе притвореницима.**
- 2. Потребно је да управа Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ омогући несметано остваривање права затвореним и притвореним лицима за слање писмених поднесака Независној комисији.**
- 3. Потребно је да управник Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ у случају одсуства изврши пренос овлашћења у складу са важећим законима и прописима како би се обезбиједило несметано функционисање Завода.**
- 5. Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине од 29. 10. 2024.**

Ненајављена посјета Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера Босне и Херцеговине обављена је 29. 10. 2024. Посјета је обављена у саставу: Златко Бркић, предсједник Независне комисије, Азра Алајбеговић, прва замјеница предсједника Независне комисије, Немања Ковачевић и Адис Дрнда, чланови Независне комисије, те Ивана Ловрић, секретарка Независне комисије.

Током посјете обављен је разговор с управником Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ Синишом Перковићем, Миленком Видовићем, шефом обезбјеђења у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ и Инес Крталић, помоћницом управника.

Предсједник Независне комисије Златко Бркић истакао је да је посјета организована у складу са Планом рада Независне комисије за 2024. годину у којем су предвиђене и

ненајављене посјете Заводу. Истакао је да је у плану ове посјете, осим разговора са запосленима у Заводу, предвиђен и разговор са притвореницима и затвореницима који су се писаним путем обратили Независној комисији и исказали потребу за тим.

У уводу у разговор са члановима Независне комисије управник Завода Синиша Перковић истакао је да је Завод почео радити прије четири године и да до сада нису имали ниједан озбиљан проблем. Највећи проблем представља недостатак заводских службеника, што би дијелом могли превазићи чиновањем тј. унапређењем заводских службеника. Тренутно у Заводу има службеника који испуњавају услове за унапређење у чин старијег полицајца. Њиховим унапређењем отворила би се радна мјеста за млађе полицајце за које има интереса. Управник је подјсетио чланове Независне комисије да је Завод расписао јавни конкурс за 9 полицаја у чину млађих полицајаца и 13 у чину старијих, међутим за мјесто у чину старији полицајац јавило се само 6 кандидата (од којих су 3 испуњавала услове). Разлог томе су знатно веће плате заводских чувара на другим нивоима власти. Управник је истакао да се у више наврата обраћао Министарству правде БиХ јер је оно једино надлежно да покрене процедуру унапређења полицијских службеника, али до данас се ништа није ријешило.

Такође, сматра да је присутна и злоупотреба боловања, у једном тренутку је на боловању било 29 заводских полицајаца, али против тога не може ништа учинити. У овом тренутку недостаје 36 полицијских службеника, а три ће ускоро отићи у пензију.

Миленко Видовић, шеф обезбјеђења у Заводу, истакао је да су на дан посјете овог тијела у Заводу укупно смјештена 282 затвореника и притвореника, 60 притворених лица и 222 затворена лица. Од тога их је 12 на ванзаводским погодностима а један затворник је на болничком лијечењу. Истакао је и да ће у наредном периоду морати предузети мјере појачаног обезбјеђења у Заводу јер сматра да се ситуација вани увијек на неки начин може рефлектирати и унутра.

Управник је истакао да су повећали капацитет притворске јединице са 50 на 80 притвореника. Такође је истакао да је у току процедура пуштања у рад женског затвора који ће се састојати од двије ћелије за притвор и седам ћелија за затвор, укупног капацитета 14 лица. Потребно је само да Савјет министара БиХ усвоји измјене Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији раних мјеста у Заводу а који се односи на попуњавање заводских службеница у женском затвору (повећање за 10 заводских службеница). Истакао је да је женски затвор у потпуности одвојен, имају посебне ћелије, посебну шетњу.

Миленко Видовић је истакао да већ четири године траже да им се омогући систематски преглед за све запослене у Заводу, али узалуд. Министарство правде БиХ је такође надлежно да покрене процедуру за то. Видовић је истакао да је у претходном периоду код 20-ак заводских полицајаца уочио проблем психолошке природе те их је послао на ванредни здравствени преглед.

Управник је истакао да има добру комуникацију са Министарством правде БиХ и Сектором за извршење кривичних санкција и рад казнене установе.

Приликом ове посјете чланови Независне комисије обавили су разговор са једним притвореником и једним затвореником који су за тим изразили жељу.

I. Притвореник Р. Д.

Притвореник Р. Д. се Независној комисији писменим путем обратио два пута, и то 10. 07. 2024. и 24. 07. 2024. Чланови Независне комисије су приликом претходне посјете Заводу за извршење кривичних санкција, питвора и других мјера БиХ обавили разговор са притвореником, саслушали га те обећали да ће испитати све наводе на које се жали. У међувремену, Независна комисија је у више наврата писменим путем тражила изјашњење Завода на представке притвореника Р. Д. те га овом приликом упознала о сазнањима до којих је дошла. Притвореник Р. Д. је прихватио информације Независне комисије.

Других примједаба на услове смјештаја притвореник Р. Д. није имао.

II. Затвореник Н. К.

Затвореник Н. К. се Независној комисији обратио писменим путем 10. 10. 2024. те детаљно описао свој проблем. Наиме, затвореник Н. К. р је истакао да је у Заводу био радно ангажован од 01. 04. 2022. на пословима молера. Свој посао је обављао савјесно и одговорно све до почетка 2023. године, када му се здравствено стање почело погоршавати и од тада крећу његови проблеми које је у представци детаљно навео. Чланови Независне комисије у разговору са затвореником Н. К. истакли су да ће накнадно испитати све његове наводе и о томе га писменим путем обавијестити.

III. Затвореник Е. Б.

Затвореник Е. Б. обратио се Независној комисији писменим путем 18. 10. 2024. У својој представци моли чланове Независне комисије да га хитно посјете, али је за вријеме ове посјете одбио разговор са члановима Независне комисије.

На основу наведеног, Независна комисија даје сљедеће

ПРЕПОРУКЕ

- 1. Потребно је да Министарство правде БиХ што прије донесе потребне подзаконске акте који су нужни за спровођење поступка унапређења заводских службеника и попуњавање одговарајућих радних мјеста у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ.**
- 2. Потребно је да Министарство правде БиХ што прије омогући спровођење систематског прегледа за све запослене у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ са посебним нагласком на ментално здравље запослених.**
- 3. Потребно је да управа Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ приликом одређивања и упућивања затвореника на радно-окупациони третман узме у обзир тренутне психофизичке способности за обављање појединачних послова.**

Одјељак Ц. Јавност рада

Сједнице Независне комисије пратили су запослени у Сектору за односе с јавношћу Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, а предсједник Независне комисије је, на захтјев представника медија у БиХ, давао и усмене изјаве у вези са радом Независне комисије.

Према члану 17. Пословника о раду Независне комисије, подаци и информације које се прикупе током контроле, те садржај обављених разговора са лицима лишеним слободе, као и другим лицима која могу дати релевантне податке повјерљиве су природе.

Одјељак Д. Административно-техничка подршка у раду

Заједничка служба Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, у складу са чланом 24. Пословника о раду Независне комисије, пружала је сву административно-техничку

и стручну подршку у раду Независне комисије. Заједничка служба обезбиједила је потребне услове за рад Независне комисије ангажовањем стручног особља, али и обезбјеђивањем материјално-техничких и других услова за несметан рад.

ПОГЛАВЉЕ IV. ПРЕПОРУКЕ

Независна комисија предлаже Парламентарној скупштини БиХ да усвоји овај извјештај са наведеним препорукама:

1. Потребно је да управа Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ континуирано ради на проширењу радно-окупационог третмана затвореника, а приликом одређивања и упућивања затвореника на радно-окупациони третман посебно узме у обзир тренутне психофизичке способности затвореника за обављање појединачних послова.
2. Потребно је да Савјет министара БиХ и Министарство правде БиХ уложе напоре да се што прије оспособи и пусти у функцију женски павиљон у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ како би све затворенице и притворенице над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд БиХ биле на једном мјесту.
3. Потребно је да управа Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ води рачуна да се рјешења о продужењу притвора, ако су заprimљена, благовремено доставе притвореницима.
4. Потребно је да се установи тачан поступак преношења овлашћења од управника Завода за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ на друге особе у случају његовог одсуства или службене спријечености да обавља дужности у складу са важећим законима и прописима како би се обезбиједило законито и несметано функционисање Завода.

5. Потребно је да Министарство правде БиХ што прије донесе потребне подзаконске акте који су неопходни за спровођење поступка унапређења заводских службеника и попуњавање одговарајућих радних мјеста у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ.
6. Потребно је да Министарство правде БиХ што прије омогући спровођење годишњег систематског прегледа за све запослене у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ, са посебним нагласком на ментално здравље запослених.
7. Неопходно је да управа Завода, у сарадњи са Министарством правде БиХ, континуирано ради на попуњавању радних мјеста у Заводу за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ у складу са усвојеним Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

ПРЕДСЈЕДНИК НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ

ПРИЛОГ: Табеларни приказ одржаних сједница у 2024. и присуство чланова Независне комисије

**ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ОДРЖАНИХ СЈЕДНИЦА И ПРИСУСТВО ЧЛАНОВА
НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ У 2024. ГОДИНИ**

Број и датум одржавања сједнице	Име и презиме члана Независне комисије				
	Златко Бркић	Азра Алајбеговић	Немања Ковачевић	Адис Дрида	Негосава Стјепановић
8. сједница 29.01.2024.	+	+	+	+	
9. сједница 22.02.2024.	+	+	+	+	
10. сједница 25.03.2024.	+	+	+	+	
11. сједница 24.04.2024.	+	+	+	+	
12. сједница 28.05.2024.	+	+	+	+	
13. сједница 06.06.2024.	+	+	+	+	
14. сједница 10.07.2024.	+	+	+	+	
15. сједница 19.08.2024.	+	+	+	+	
16. сједница 16.09.2024.	+	+	+	+	
17. сједница 29.10.2024.	+	+	+	+	
18. сједница 06.11.2024.	+	+	+	+	
19. сједница 09.12.2024.	+	+	Оправдано одсутан	+	+

Напомена:

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине је на 18. сједници Представничког дома, одржаној 21. маја 2024. године, и на 15. сједници Дома народа, одржаној 12. новембра 2024. године, донијела Одлуку о избору једног члана Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштивање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине, број: 01,02-34-1-731/24 од 12.11.2024. Овом одлуком, која је ступила на снагу објавом у „Службеном гласнику БиХ“, број 79/24, од 19.11.2024., Негосава Стјепановић именује се за члана Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштивање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине.